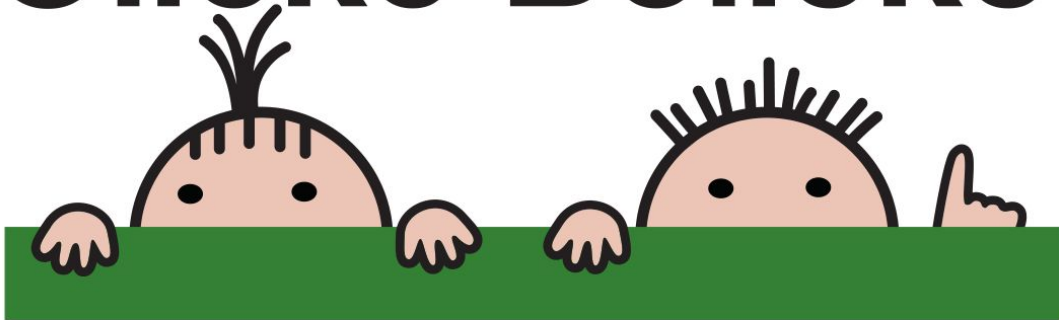

Peuterspeelzaal

Olleke Bolleke

Pedagogisch Werkplan

Inhoudsopgave

1 Visie	3
2 Pedagogisch handelen	3
2.1 Pedagogische doelen	5
2.1.1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving	5
2.1.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties	7
2.1.3 Ontwikkelen van sociale competenties	9
2.1.4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden	9
2.1.5 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), Puk&Ko	9
2.1.6 Wanneer	10
2.1.7 De groepsindeling	11
2.1.8 Dagritme	11
2.1.9 Ruimte indeling	12
2.1.10 Spelmateriaal	12
2.1.11 Activiteiten	13
2.2 Verzorging	13
2.2.1 Zindelijk worden	13
2.2.2 Eten en drinken	13
2.3 Taalbeleid	14
2.4 Volgen en signaleren	14
3 Ouders	15
3.1 Contacten met ouders / ouderbetrokkenheid	15
3.2 Meepraten en adviseren in de oudercommissie	16
3.3 Klachtenregeling	16
4 Externe contacten	16
4.1 Overdracht naar de basisschool	16
4.2 Deelname aan de brede school	16
4.3 Consultatiebureau en CJG	16

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 2 van 17

Inleiding

In dit pedagogisch werkplan beschrijven we de algemene werkwijze van de pedagogisch medewerkers van peuterspeelzaal Olleke Bolleke. Dit werkplan is nauw verbonden aan het pedagogisch beleidsplan van de Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Geldermalsen (SPGG) en is een resultaat van samenwerking tussen het management, pedagogisch medewerkers en ouders.

Het werkplan is voornamelijk gebaseerd op de ervaringen en leringen die opgedaan zijn en heeft als voornaamste doel de peuter een zo veilig mogelijke basis voor een goede algemene ontwikkeling te bieden.

Het doel van dit werkplan is om een brug te slaan tussen beleid en praktijk en is daarmee gericht op de uitvoeringssituatie. Het werkplan houdt in:

- het zichtbaar maken hoe er gehandeld wordt op de peuterspeelzaal;
- dat pedagogisch medewerkers beter in staat zijn het handelen op elkaar af te stemmen;
- dat ouders van de kinderen kunnen worden geïnformeerd over de manier waarop er binnen de speelzaal gewerkt wordt;
- grenzen van de dienstverlening aangeven.

Voor de leesbaarheid van het pedagogisch werkplan wordt gebruik gemaakt van 'hij' en 'zijn'. Overal waar dit staat, kan ook 'zij' en 'haar' gelezen worden.

1 Visie

De begrippen 'kwaliteit, professionaliteit, openheid en sfeer' staan centraal op onze peuterspeelzaal. Deze begrippen slaan op alle onderdelen van de organisatie maar in het bijzonder voor ons peuterspeelzaalwerk. Naast de professionaliteit van goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers is openheid en duidelijkheid een goede basis voor goed peuterspeelzaalwerk. Dit geldt zowel voor ouders/verzorgers en peuters als voor alle medewerkers. Goed peuterspeelzaalwerk kenmerkt zich door een uitnodigende, vertrouwde en goede sfeer.

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke wil in eerste instantie een speelplek bieden voor alle peuters, waarbij er aandacht is voor de sociale, emotionele, motorische en cognitieve vaardigheden. Er wordt nadrukkelijk uitgegaan van de individuele mogelijkheden van ieder kind. Mede aan de hand van thema's wordt getracht het ontwikkelen van eerder genoemde vaardigheden te stimuleren, waarbij op eventuele ontwikkelingsachterstanden wordt ingespeeld.

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke biedt een veilige speelplek waar de peuter zich snel vertrouwd en geborgen zal voelen. Wij streven ernaar dat iedere peuter op zijn eigen manier en tempo optimaal kan ontwikkelen. Wij vinden het heel belangrijk om ieder kind te aanvaarden zoals hij of zij is.

2 Pedagogisch handelen

Voor de pedagogisch medewerkers is het individuele kind met zijn individuele mogelijkheden een belangrijk uitgangspunt. Binnen onze peuterspeelzaal is de grondhouding: respect en begrip voor de

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 3 van 17

eigen aard, temperament, mogelijkheden en behoeften van kinderen en volwassenen. Niemand wordt uitgesloten.

Van de pedagogisch medewerkers wordt een sensitieve, responsieve houding verlangd. Zij staan open voor signalen die kinderen uitzenden en zijn in staat positief en actief op deze signalen te reageren. De pedagogisch medewerkers stimuleren de interactie tussen de kinderen onderling en hebben voortdurend oog voor ieder kind afzonderlijk. Het vinden van de juiste balans tussen individuele en groepsbelangen is de uitdaging van iedere medewerker.

Doordat wij zowel individuele als groepsgericht aandacht geven, krijgt een kind de kans zich zoveel mogelijk te ontplooiën en stimuleren we de algehele ontwikkeling optimaal. Hierbij bekijken we of de ontwikkeling goed verloopt, zodat eventuele problemen of achterstanden vroegtijdig kunnen worden onderkend.

Vrijwilligers

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke werkt in principe op alle dagdelen met een vrijwilligster. Zij ondersteunt op deze dagdelen de pedagogisch medewerkster, is boventallig en valt onder haar verantwoording. De pedagogisch medewerkster blijft te allen tijde het eerste aanspreekpunt voor ouders.

De taken van de vrijwilligsters zijn o.a.:

- een gezellig, veilig, stimulerend en positief groepsklimaat scheppen, waar de peuter zich vrij kan ontwikkelen;
- houdt toezicht gedurende de uitvoering van activiteiten en bewaakt hygiëne en veilig gebruik van materialen ;
- Verzorgt de peuters, wat betreft eten en drinken, verschoont peuters, helpt bij het zindelijk worden;
- Stimuleert de zelfstandige uitvoering van de algemene dagelijkse handelingen, zoals aankleden, persoonlijke verzorging en dergelijke;
- Verricht licht huishoudelijke activiteiten en schoonmaakwerkzaamheden, zoals o.a. het dekken en afruimen van de eettafel.

Vrijwilligers zijn verder:

- in het bezit van een verklaring omtrent goed gedrag;
- zijn de Nederlandse taal machtig;
- op de hoogte van de inhoud van het actuele pedagogisch werkplan, beleid omtrent veiligheid en gezondheid, protocol kindermishandeling (worden door pedagogisch medewerker ter bestudering aangeboden aan vrijwilliger).

Vrijwilligers worden door de pedagogisch medewerker tijdens groepsuren op de hoogte gebracht van het actuele educatieve thema en dag/weekplanning, en daar waar mogelijk, uitgenodigd voor bijeenkomsten en scholing.

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 4 van 17

Stagiaires

Af en toe hebben wij een stagiair. Dit kan een snuffelstage zijn vanuit de middelbare school. Dit betreft dan voor een paar dagen. Maar we hebben ook wel eens een stagiair voor een langere periode. Veelal zijn dit stagiaires vanuit het MBO. Deze laatste stagiaires zijn in het bezit van een verklaring omtrent goed gedrag.

Stagiaires vallen onder de verantwoordelijkheid van de beroepskrachten en krijgen een stagebegeleider van de peuterspeelzaal vestiging toegewezen. De stagiaires worden niet formatief ingezet en zijn dus altijd boventallig. Een stagiaire moet aan het begin van haar stageperiode zich aan ouders voorstellen. Dit kan middels mailbericht, klasbord app etc.

Tijdens de inwerkperiode worden alle activiteiten van de stagiaire onder begeleiding van de aanwezige beroepskrachten uitgevoerd: het verschonen, het ondernemen van activiteiten met kinderen, het toezicht houden op de kinderen, het uitvoeren van schoonmaakactiviteiten en overdrachten naar ouders worden eerst onder begeleiding gedaan. Zodra duidelijk is dat de stagiaire de vaardigheden beheerst, mag de stagiaire deze activiteiten zelfstandig uitvoeren.

Veelal nemen de stagiaires zelf contact met ons op of wij een stageplek voor ze hebben. Wij kunnen ook zelf contact opnemen met de scholen. Echter komt dit in de praktijk zelden voor.

2.1 Pedagogische doelen

2.1.1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving

Wij vinden dat een peuterspeelzaal een aanvulling moet zijn op de thuissituatie. De speelzaal wordt zodanig aangekleed en verzorgd dat een kind zich bij binnenkomst meteen veilig en vertrouwd voelt.

Wij werken bewust met een vaste tijdsindeling, afgestemd op de behoefte van de kinderen. Peuters hebben nog geen begrip van tijd en hebben geen idee wat het betekent als er wordt gezegd: 'Ik kom je straks weer halen'. Door het aanbieden van een dagindeling met een regelmatig en consequent programma wordt het 'straks' voor de peuter verduidelijkt. Aan de hand van deze indeling weten kinderen wat er komen gaat. Een kind wordt niet gedwongen om aan bepaalde activiteiten mee te doen. Wel geldt de regel dat, bij het verlaten van het lokaal voor bijvoorbeeld het buiten spelen, elk kind met de groep meegaat.

Er wordt uitgegaan van de volgende structurele momenten:

- het moment van afscheid nemen; voor de kinderen is er een mogelijkheid om bij het raam te zwaaien naar hun ouder. We laten het kind hier vrij in of hij dat wel of niet wil. Om 9:00 uur mag er een kind bellen met een belletje. Dit als teken dat wij gaan beginnen en dat het voor de ouders die er nog zijn, tijd is om afscheid te nemen.
- het moment van met elkaar in de kring zitten om te vertellen, te zingen, voor te lezen en kringspelletjes te doen; zodra wij naar het andere speellokaal gaan, starten we gelijk in de kring. We zingen dan het liedje "we maken een kringetje". De kinderen weten dan dat ze hun stoel in de kring mogen zetten. In de kring nemen we de dagritmekaarten door. Hierop staat aangegeven wat we die ochtend gaan doen. Dit is om zichtbaar te maken hoe de ochtend verloopt. De

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 5 van 17

dagritme kaarten hangen op een zichtbare plek in het lokaal. Met een knijper geven we aan bij welke kaart we zijn.

- het moment van beginnen met vrij spelen; als de kring is afgelopen, zeggen we tegen de kinderen dat ze hun stoeltje mogen opruimen en in de hoeken mogen spelen.
- kinderen mogen op elk moment naar het toilet gaan; wanneer een kind bezig is met zindelijk worden of net zindelijk is, laten we de ouder (of soms doen wij dat zelf) aan het kind de wc zien. Dit om het kind vertrouwd te maken met onze wc. We zeggen tegen de kinderen dat ze altijd naar de wc mogen. De oudere kinderen mogen alleen (als ze dat willen). Dit ter voorbereiding op de basisschool. Met de jongere kinderen lopen wij altijd mee. Wanneer wij weten dat een kind het spannend vindt, vragen wij geregeld aan hem of hij moet plassen.
- het moment van bij elkaar aan tafel of in de kring gaan zitten om wat te eten of te drinken; na het vrij spelen zetten wij het opruimliedje aan. Als alles is opgeruimd pakken de kinderen een stoel en maken een kring. Elke dag mag een ander kind het fruit en drinken uitdelen. Hiervoor hebben wij een lijst, zodat iedereen aan bod komt. Als het fruit is uitgedeeld, zingen we het liedje "appel, peertje en banaan...". Na het liedje mogen de kinderen hun fruit opeten. Als het fruit op is, worden de bekers op tafel gezet. Vervolgens zingen we het drinkliedje en mogen de kinderen hun drinken pakken.
- het moment van samen naar buiten gaan om te spelen of met elkaar te plakken, te verven enzovoorts; tijdens de eerste kring hebben we via de dagritme kaarten al laten weten of we gaan knutselen. Als dit het geval is, noemen we hierbij de kinderen die op die dag mogen knutselen. Tijdens het vrij spel halen we deze kinderen persoonlijk en brengen we ze naar de knutseltafel. Aan het einde van de tweede kring mogen de kinderen hun stoelen opruimen en vertellen we ze dat we de jassen gaan aandoen en naar buiten gaan.
- het moment van het ophalen van de peuter. Door middel van de dagritme kaarten weten de kinderen dat z tijdens het buitenspelen opgehaald worden. We hebben hier een speciale "naar huis" kaart voor.

Het op tijd brengen en halen van de kinderen is belangrijk voor de rust in de groep.

Lichamelijk of verbaal geweld door volwassenen of kinderen wordt niet getolereerd. Er wordt op respectvolle wijze met ieder kind omgegaan. Zo wordt er niet over de hoofden van kinderen heen gesproken. Eventuele problemen worden onder vier ogen besproken. Door positief in te gaan op blijdschap, verdriet, boosheid, angst en onverschilligheid wordt de ontwikkeling van het leren kennen van de eigen gevoelens, het hiermee om kunnen gaan en deze gevoelens aan anderen duidelijk (durven) maken, gestimuleerd. De gevoelens van de peuter worden serieus genomen, er wordt naar hem of haar geluisterd en meegeleefd. De pedagogisch medewerkers denken vanuit het kind en laten de peuter merken dat ze hem begrijpen.

Om een positief zelfbeeld te kunnen ontwikkelen, geven we de peuter complimentjes bij lief en aardig gedrag en bij alles wat hij of zij al kan. Ook geven wij opbouwende kritiek. Negatief gedrag negeren we zoveel als mogelijk, mits het geen gevaar oplevert voor het kind of zijn omgeving. Door niet in te grijpen als het niet nodig is, leert een kind de gevolgen van zijn gedrag te ervaren en leert hij verantwoordelijk te zijn voor zijn gedrag.

Geleidelijk aan wordt een kind zich bewust van zijn eigen identiteit. Om de identiteit te stimuleren, gebruiken we regelmatig de voor- en de achternaam. Zo leert een peuter wie hij is, hoe hij heet en dat hij iemand is. Wij trachten ook een positief imitatie voorbeeld te geven en mede door het aanwezige

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 6 van 17

materiaal kan het imitatiespel en de ontwikkeling van de identiteit van het kind goed tot zijn recht komen. Het zelfvertrouwen vergroten we door het kind kleine opdrachten te geven die passen bij zijn ontwikkelingsniveau, hem te laten ervaren wat hij al kan, hem te prijzen als hij iets goed doet of hem te helpen waar dat nodig is. Dagelijks stimuleren we de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid, zoals zelf handen wassen, zelf jas aantrekken, zelf broek ophijsen, maar ook zelf een puzzel maken of zelf iets opruimen. Doordat we genoeg ruimte geven voor zelfstandigheid en het kind laten weten dat hij fouten mag maken, wordt de zelfstandigheid gestimuleerd. Een kind dat uit ervaring weet dat hij fouten mag maken, durft er voor uit te komen dat hij iets niet weet of niet kan.

De geboorte van een broertje of zusje kan een emotionele gebeurtenis zijn voor een peuter. Hij is ineens niet meer alleen, maar moet de aandacht van zijn ouders delen met de baby. De peuter kan daardoor een terugval krijgen in zijn gedrag, zoals weer in zijn broek plassen, duimen en huilerig of agressief gedrag vertonen. Ook kan het kind stil worden. Door niet teveel te praten over de baby, niet in te gaan op de terugval en de peuter te laten voelen dat hij nog steeds hetzelfde kind is, wordt geprobeerd hem weer vertrouwen in zichzelf te geven.

In onze inrichting hebben we geprobeerd om hoeken te creëren. Op deze manier is het duidelijk welk speelgoed waar hoort. Doordat alles een duidelijke plek heeft, is er voor de kinderen overzicht. We hebben divers speelmateriaal en het is mogelijk om zowel op de grond als aan tafel te spelen. Zo kan een kind zelf kiezen waar hij zich veilig en fijn bij voelt.

We vinden het belangrijk dat elk kind zich veilig voelt bij ons op de peuterspeelzaal. Wanneer we zien dat er een kind iets afpakt of dat een kind een ander kind pijn doet, gaan we hier gelijk naar toe. Met beide kinderen hebben we het hierover. We benoemen dat het andere kind het niet leuk vindt.

Wanneer een kind naar ons toekomt of wanneer een ouder naar ons toekomt dat zijn kind bang is voor een ander kind, nemen wij dit serieus. Wij gaan hierover het gesprek aan en zoeken naar een oplossing. Het desbetreffende kind waar het over gaat, laten we hierbij wel in zijn waarde.

Naast al het bovenstaande is er tevens een vestigings beleid opgesteld voor veiligheid en gezondheid. Hierin staan de werkafspraken beschreven die ervoor zorgen dat een peuter zich op een veilige en gezonde manier kan ontwikkelen.

2.1.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Fysieke ontwikkeling: motorische en zintuiglijke competenties

Wij bieden de kinderen, afhankelijk van het soort motoriek, verschillende soorten materiaal aan. Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren, krijgen de kinderen de ruimte om zowel binnen als buiten bezig te zijn met bewegen. Ook mogen we gebruik maken van het gymzaaltje van de basisschool. Wanneer een kind de fijne of de grove motoriek wat minder beheerst, proberen we het kind daarin te stimuleren.

Door een bewegingsspel met peuters trachten we de motorische ontwikkeling extra te stimuleren. Hierbij gaat het om het bewegen met het hele lichaam. Peuters houden van rennen, klimmen en klauteren. Een vereiste hiervoor is dat er voldoende ruimte is om zo te kunnen bewegen. Bij droog en niet te winderig of te koud weer, gaan we buitenspelen op de speelplaats. Het activiteitenaanbod bij

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 7 van 17

het buitenspelen bestaat voornamelijk uit vrij spel. Het activiteitenaanbod binnen bestaat uit geleid spel zoals kringspelletjes, dansen, springen, het nadoen van dierbewegingen, klimmen en glijden.

Om het lichaamsbesef te bevorderen doen we regelmatig zintuiglijke spelletjes met de peuters zoals horen, zien, ruiken en voelen. Ook maken we gebruik van liedjes en opzegversjes, waarbij delen van het lichaam aangewezen kunnen worden, zoals 'Dit zijn mijn wangetjes' en 'Hoofd, schouders, knie en teen'. Hiermee gaat het kind zijn eigen lichaam en dat van anderen ontdekken.

Cognitieve competenties

Kinderen leren spelenderwijs de wereld om zich heen ontdekken. Door middel van puzzels, spelletjes, kleuren en vormen proberen we het denkvermogen te stimuleren. Ook voorleesboeken en thema's binnen Puk&Ko spelen hierbij een rol. Het helpt de peuter met het leren waarnemen, ordenen en sorteren. Het zelfstandig bedenken van oplossingen voor problemen door het kind is van groot belang in de verstandelijke ontwikkeling, bijvoorbeeld door zelf een puzzel te maken. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd en ontwikkelingsfase van een kind.

Taal en communicatieve competenties

De taal- en spraakontwikkeling spelen een grote rol op de peuterspeelzaal. Zowel individueel als in groepsverband stimuleren we de taal- en spraakontwikkeling. Een goede ontwikkeling is de basis voor het lezen, schrijven en rekenen, dus voor alle schoolvakken en de verdere toekomst. Deze voorschoolse aandacht voor taal is ook zeer belangrijk voor kinderen van andere culturele achtergronden die thuis niet de Nederlandse taal spreken.

Op onze speelzaal wordt Nederlands gesproken, zodat elk kind deze taal leert te begrijpen en spreken. Het aanleren van de Nederlandse taal gebeurt spelenderwijs en in de vorm van boeken voorlezen, verhaaltjes vertellen, liedjes zingen, voorwerpen benoemen en gesprekjes voeren met de kinderen in de dagelijkse omgang met elkaar.

Vooraf in de kring wordt het taalgevoel ontwikkeld. De kinderen hebben dan de mogelijkheid om iets te vertellen of te laten zien (op je beurt wachten). Elke dag wordt er een boekje voorgelezen of verteld (waarneming). De pedagogisch medewerker wisselt het soort boek af; een wat moeilijker prentenboek voor de oudere kinderen en eenvoudige prentenboeken voor de jongere kinderen. Voorlezen wordt gezien als een goede stimulans voor de spraak- en taalontwikkeling, voor de fantasie en voor de concentratie.

Creatief-beeldende competenties

Vrij spelen en expressieactiviteiten zijn een belangrijk onderdeel op de peuterspeelzaal. We laten de kinderen zoveel mogelijk hun gang gaan tijdens de activiteiten. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen door zelf mee te doen en een voorbeeld te zijn voor de kinderen die nog niet goed weten wat ze kunnen doen. De pedagogisch medewerker zal de kinderen laten kennis maken met verschillende soorten materialen en laten experimenteren met creatieve middelen. Daarnaast maken we gebruik van andere expressiematerialen, zoals verkleedkleden, muziekinstrumenten en CD's.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om mee te doen met de activiteiten. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen. Belangrijk is het om de

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 8 van 17

kinderen vrij te laten in hun creativiteit. Sommige kinderen vinden bijvoorbeeld een werkje al af als er maar een ding is opgeplakt, andere kinderen kunnen er tijden mee bezig zijn. De pedagogisch medewerker laat te allen tijde haar waardering blijken voor het gemaakte werk.

Executief functioneren en zelfregulatie

Bij de kinderen werken we hieraan door allereerst zelf het goed voorbeeld te geven. Ook hebben we het erover, welk gedrag we willen zien. We proberen zoveel mogelijk te praten over gedrag wat we wél willen zien, in plaats van over gedrag wat we niet willen zien.

We helpen de kinderen bij het laten zien van goed gedrag. Soms is enige sturing van onze kant hierbij nodig. Belangrijk hierbij is dat het kind zijn emoties goed kan hanteren. Wanneer een kind boos of gefrustreerd is, lukt het vaak niet om goed gedrag te laten zien of zich op een activiteit te richten. Wij proberen dan eerst samen met het kind om deze negatieve emotie weg te nemen.

2.1.3 Ontwikkelen van sociale competenties

De ontwikkeling van sociale competenties omvat enerzijds de groei in kennis en vaardigheden in de omgang met anderen, anderzijds de ontwikkeling van het kind als individu in een groep of sociale omgeving. Een peuter weet nog niet wat 'samen spelen' is en omdat hij de wereld om zich heen nog egocentrisch bekijkt (vanuit zichzelf), zijn er veel kleine conflicten. Wat hij wil hebben, wil hij onmiddellijk, ongeacht of er een ander kind mee speelt. Sterker nog, juist omdat een ander kind ergens plezier in heeft, wordt hij op een idee gebracht. Zo is samenspel vooral voor de jongste kinderen een afwisseling van spel en kleine ruzietjes.

Ingrijpen door de pedagogisch medewerkers is echter bijna nooit nodig, omdat de ruzietjes het spel nauwelijks lijken te beïnvloeden. Bij gedrag dat niet genegeerd kan en mag worden, zoals plagen, pesten, buitensluiten of elkaar pijn doen, wordt er door de pedagogisch medewerkers ingegrepen. Geduldig en vriendelijk, maar wel wordt duidelijk uitgelegd waarom iets niet mag. Bij herhaling of extreem gedrag wordt het kind even apart op een stoeltje gezet en gaat de pedagogisch medewerker met dit kind in gesprek. Dit wordt dan besproken met de ouders om de oorzaak van het gedrag te achterhalen en te bespreken hoe hier het beste mee om gegaan kan worden.

De sociale houding die het kind geleerd wordt, komt overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate de peuter ouder wordt, wordt hem geleerd rekening te houden met anderen, elkaar te respecteren, voorzichtig en zorgvuldig om te gaan met het speelgoed en mee te helpen met opruimen.

2.1.4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Er wordt de kinderen geleerd beleefd te zijn tegen andere kinderen en tegen volwassenen waaronder de pedagogisch medewerkers. Hierbij houden we rekening met de leeftijd en ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerkers benaderen kinderen zoveel mogelijk op een positieve manier. Dit wordt gedaan door complimentjes te geven aan de kinderen als zij iets goed doen.

Wanneer een kind iets niet mag en hij/zij doet het toch, dan legt de pedagogisch medewerker uit waarom iets niet mag. Soms is het nodig dat de pedagogisch medewerker een kind corrigeert. De correctie wordt direct gegeven, is kort, niet fysiek en wordt uitgelegd. De correctie bestaat uit even

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 9 van 17

apart zitten en tot rust komen. Uitgangspunt bij corrigeren is dat niet het kind wordt afgekeurd, maar zijn of haar gedragingen.

2.1.5 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), Puk&Ko

Olleke Bolleke is een geregistreerde voorschool. Dit betekent dat deze peuterspeelzaal kindjes mag begeleiden die door het consultatie bureau geïndiceerd zijn op een mogelijke taalachterstand. Verspreid over het jaar staan gemiddeld 5 thema's van Puk&Ko centraal. De activiteiten, de liedjes en de aankleding van de speelzalen zijn thematisch met elkaar verbonden. Meer informatie over het VVE-programma is te vinden in het beleidsplan VVE SPGG.

De VVE kinderen zitten gemengd tussen de niet VVE kinderen. Op deze manier leren de VVE kinderen van de niet-vve kinderen. We stimuleren het samenspelen tussen alle kinderen. Tijdens elk VVE dagdeel nemen we de VVE kinderen apart om een gerichte activiteit te doen. Binnen elk thema hebben we VVE activiteiten voor in de kleine kring. Zo'n kleine kring bestaat meestal uit alleen VVE kinderen. Het groepje vormen we zo dat de kinderen vaak op hetzelfde niveau zitten. Hier kunnen we dan de activiteit op aanpassen. Wanneer we VVE kinderen hebben die al wat verder zijn, nemen we ook wel eens een niet-VVE kind mee. Op deze manier kan elk kind op zijn eigen niveau aan de activiteit deelnemen.

Ook krijgen alle ouders van een VVE kind bij elk thema een nieuwsbrief mee. Hierin staat wat we gaan doen, maar ook staan er bijvoorbeeld tips voor thuis in, de themawoorden en de liedjes.

Tijdens de voorleesactiviteiten vanuit de bibliotheek bij ons op de peuterspeelzaal, verwachten we van de VVE ouders dat zij hierbij aanwezig zijn. Voor niet-VVE kinderen is dit vrijblijvend.

2.1.6 Wennen

Voor de daadwerkelijke start op de speelzaal, kunnen ouders een afspraak maken om kennis te komen maken met de medewerkers en de locatie. De wenprocedure wordt dan ook even besproken.

De ouders kunnen bij het brengen van hun kind samen een puzzel maken of een boek lezen. Sommige kinderen geeft dit een gevoel van zekerheid. Het is een voorbereiding op het afscheid nemen. Andere kinderen hebben er geen behoefte aan en willen meteen gaan spelen. De ouders kunnen kijken hoe het kind speelt en met wie. Er is ook gelegenheid om de pedagogisch medewerker te bevragen, praktische zaken als bijvoorbeeld telefoonnummers, zindelijkheid etc. te bespreken. Ouders mogen de eerste keer iets langer blijven tot het moment dat we in de kring gaan.

Belangrijk bij het afscheid nemen, is dat een ouder duidelijk maakt aan het kind dat hij/zij weggaat, dat hij/zij nog even zwaait voor het raam (dit hoeft niet) en ook komt ophalen. Als er eenmaal afscheid is genomen, is het niet verstandig om meteen weer binnen te komen. Stiekem weggaan, als het kind 'lekker speelt', heeft vaak een negatief effect: het kind gaat zoeken, waar papa of mama is gebleven. Voor het ophalen van hun kind, adviseren we de ouder om iets eerder te komen, rond 11.30 uur, zodat de peuter niet bang wordt dat hij of zij niet wordt opgehaald en de andere kinderen wel.

Wanneer een kind extreem veel moeite heeft met afscheid nemen, zijn er een paar mogelijkheden:

- een knuffel of doekje meenemen;

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 10 van 17

- het kind letterlijk losmaken van de ouder en de ouder verzoeken om weg te gaan en te verzekeren dat indien het kind ontoestbaar blijkt, dat de ouder wordt gebeld;
- het afscheid nemen niet uitstellen maar zo kort en duidelijk mogelijk houden;
- de pedagogisch medewerker bespreekt met de ouder hoe het speelzaalbezoek geleidelijk kan worden opgebouwd;
- blijft het kind na een periode van 4 tot 6 weken ontoestbaar na het afscheid nemen, dan wordt er in overleg met de ouder naar een oplossing gezocht. Een optie is om het kind tijdelijk van de speelzaal te halen en als het kind er aan toe is opnieuw in de groep in te delen.

Wanneer een peuter de speelzaal al bezoekt en naar een ander of extra dagdeel gaat, wordt er in overleg met de ouders bepaald hoe het wennen gaat verlopen. Onze ervaring is dat er over het algemeen geen wenproblemen zijn.

2.1.7 De groepsindeling

Naast de individuele belangen van het kind, draagt het groepsbelang ook bij aan onze pedagogische doelen. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de gelegenheid zich individueel te ontwikkelen en biedt daarvoor alle voorwaarden en tegelijkertijd is een kind een sociaal persoon en gericht op anderen. Op Olleke Bolleke heeft het kind te maken met één groep of meerdere groepen, afhankelijk van hoeveel dagdelen uw kind komt..

Op de maandag-, dinsdag- en donderdagochtend (VVE dagdelen) zijn er twee VVE gecertificeerde beroepskrachten en een vrijwilligster aanwezig op een groep van maximaal 16 peuters. Op de woensdagochtend (regulier dagdeel) is een beroepskracht met een vrijwilliger aanwezig. Deze groep is maximaal 8 peuters groot. Op de vrijdagochtend (regulier dagdeel) zijn twee beroepskrachten en een vrijwilliger aanwezig. Deze groep is maximaal 16 peuters groot. De leeftijd van peuters varieert in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

2.1.8 Dagritme

Indeling van de ochtend:

- Kinderen brengen: 8:30 – 8:45 uur
- Ouders kunnen blijven tot 9:00 uur
- 1ste Kring; begroeting, uitleg, gesprekje
- Vrij spelen of een creatieve activiteit
- 2de Kring; eten en drinken
- Vrij spelen of een gezamenlijke activiteit
- Evt. buiten spelen
- Kinderen ophalen: 11:45 – 12:00 uur

De ouders brengen hun kind naar de speelzaal en de pedagogisch medewerkster begroet het kind. De mogelijkheid is er voor de ouders om met hun kind een spelletje te doen. Daarna neemt de pedagogisch medewerker samen met het kind afscheid van de ouder, zwaait wanneer het kind dit wil, en gaat het kind spelen. Het wordt aan de kinderen overgelaten om alleen of met anderen te spelen. In principe mag alles en moet er niets. De pedagogisch medewerkster speelt mee, daar waar dit door kinderen gevraagd wordt.

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 11 van 17

De kring

De 1ste kring is een rustpunt en wordt uitleg gegeven van het dagprogramma. In de 2de kring wordt eerst fruit gegeten en daarna wat gedronken. Hierbij worden eet- en drinkliedjes gezongen. Aan een jarige wordt tijdens dit onderdeel extra aandacht besteed. Het kind krijgt een mooie muts en er wordt voor het kind gezongen, waarna mag worden getrakteerd.

Ophalen

Wanneer ouders hun kind komen ophalen, is er tijd voor een kort gesprekje tussen de ouder en pedagogisch medewerkster. De pedagogisch medewerkster neemt afscheid van het kind. Het kind gaat met de ouder mee naar huis.

2.1.9 Ruimte indeling

De peuterspeelzaal is gevestigd in basisschool D'n Bogerd. Hierbinnen beschikken we over twee lokalen gescheiden door de hal van de school. Er is veel ruimte voor alle mogelijke soorten van spelactiviteiten. Binnen de school beschikken wij over een eigen toiletruimte.

De speelzaal is zodanig ingericht dat zowel het individuele kind als de groep in staat wordt gesteld hun wensen en belangen te realiseren. De pedagogisch medewerkers kunnen naar eigen inzicht flexibel omgaan met de inrichting en het gebruik van de ruimten. De groepsruimten zijn verzorgd, overzichtelijk en niet te vol. In een groepsruimte zijn aparte hoekjes gemaakt, waardoor kinderen ongestoord kunnen spelen met datgene wat zij leuk vinden. Ook voor kinderen die zich wat meer willen uitleven is er in het voorste lokaal de mogelijkheid voor grof-motorisch spel, bijvoorbeeld met rijdend speelgoed.

We beschikken over een eigen buitenspeelsterrein, welke gelegen is aan de hoofdentree van de peuterspeelzaal.

2.1.10 Spelmateriaal

Zowel binnen als buiten is een gevarieerd aanbod van speel- en spelmateriaal aanwezig en ruimte om vrij te bewegen en te spelen. Het spelmateriaal is en wordt bewust aangeschaft. Het moet het kind stimuleren zich te ontwikkelen. Deze stimulering wordt ondersteund door de pedagogisch medewerkers en vrijwilligers, maar ook doordat het kind andere kinderen ziet spelen. Al het speelgoed heeft een vaste plaats, zodat het kind het zelfstandig kan pakken en ook weer opruimen.

- Voor fantasie/rollenspel is o.a. aanwezig: poppenhoek, poppenkast, autohoek.
- Voor de grove motoriek: rijdend materiaal.
- Voor de fijne motoriek: duplo, noppers, kralen rijgen, tekenen, verven en kleien.
- Voor de cognitieve ontwikkeling: puzzels in allerlei moeilijkheidsgradaties, spelletjes als domino, memory etc.

Na het spelen wordt het speelgoed samen opgeruimd. Hiervoor geeft de pedagogisch medewerker kinderen gerichte opdrachten. Als je van het opruimen een spelletje maakt, vinden de kinderen het vaak leuk om te helpen.

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 12 van 17

Buiten spelen

Buiten zijn allerlei fietsjes, stoepkrijt, ballen, een glijbaan en (voor in de zomer) badjes en waterspeelgoed. We proberen, wanneer het weer dit toelaat, zoveel mogelijk naar buiten te gaan. Bij slecht weer zijn er binnen ook fietsjes. We doen ook bewegingsactiviteiten zoals rennen, zang/dansspelletjes, balspelletjes, etc.

Voor het naar buiten gaan, pakken de kinderen zelf hun jas van de kapstok in de hal en doen deze evt. met hulp van de pedagogisch medewerker of vrijwilligster aan. Als ze klaar zijn, gaan ze op de grond zitten en worden de kinderen geteld voordat ze naar buiten gaan. De kinderen kunnen fietsen, met de ballen spelen, bij mooi weer met water spelen of met stoepkrijt. Na afloop ruimen we samen op. Het hek is tijdens het buitenspelen dicht. Wanneer de kinderen buiten spelen en het ophaaltijd is, staat er een pedagogisch medewerker of vrijwilligster bij het hek.

In overleg met de basisschool kunnen we gebruik maken van het grote buitenterrein van de basisschool.

2.1.11 Activiteiten

Naast dat er veel activiteiten plaatsvinden op de peuterspeelzaallocatie, kan het ook zo zijn dat er activiteiten daarbuiten plaatsvinden.

Wanneer het weer het toelaat, proberen we regelmatig naar de speeltuin in de buurt te gaan. De peuters wandelen middels het wandelkoord en onder begeleiding van minimaal twee volwassenen naar de speeltuin. Deze volwassenen dragen goed zichtbare veiligheidsvestjes.

Verder organiseren we, afhankelijk van gebruikte pedagogische thema's, een buitenactiviteit. Deze activiteiten worden alleen georganiseerd wanneer er voldoende ouders aanwezig zijn die kunnen helpen. Wij hanteren 1 ouder op 2 peuters.

Ouders worden van tevoren (middels de nieuwsbrief) op de hoogte gesteld van het voornemen van een activiteit.

Bij een activiteit waarbij meer dan 16 peuters of alle peuters van 't Beldertje zijn uitgenodigd, vallen alleen die kinderen die normaal gesproken dat dagdeel naar de speelzaal zouden komen onder de verantwoording van de pedagogisch medewerksters. Overige peuters worden ingedeeld bij hulpouders. Door de pedagogisch medewerkers wordt aan deze hulpouders medegedeeld dat zij verantwoordelijkheid dragen en peuters waarvan de ouder niet aanwezig is wordt op de hoogte gesteld bij welke ouder zijn of haar peuter is ondergebracht.

2.2 Verzorging

Wij leren de peuters aan na het toiletbezoek hun handen te wassen. Na het snuiten van neuzen wassen de pedagogisch medewerkers hun handen. Een poepluier wordt direct verschoond. Na het verschonen, wassen de pedagogisch medewerkers hun handen. Indien kinderen last hebben van

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 13 van 17

diarree of overgeven, maken de pedagogisch medewerkers gebruik van wegwerphandschoenen. Het aankleedkussen wordt met grote regelmaat schoongemaakt.

2.2.1 Zindelijk worden

Zodra ouders aangeven met de zindelijkheidstraining te zijn begonnen wordt het kind extra meegenomen naar het toilet. We adviseren ouders om bij het kind een luierbroekje aan te trekken i.p.v. een luier. De ouders dienen schone kleding mee te geven. Reservekleding is, in geval van een ongelukje, aanwezig.

2.2.2 Eten en drinken

Alle peuters nemen een beker of pakje met drinken en een bakje met fruit mee naar de speelzaal. Voor traktaties gaat onze voorkeur uit naar gezonde traktaties.

2.3 Taalbeleid

Op onze speelzaal wordt alleen de Nederlandse taal gesproken.

2.4 Volgen en signaleren

Sinds het begin van 2015 zijn we gaan werken met het kindvolgsysteem KIJK! Dit systeem helpt bij het in kaart brengen van de ontwikkeling van een kind. KIJK wordt ingezet bij alle kinderen. De gegevens uit KIJK vormen de basis voor uitspraken over de ontwikkeling en bepalen de activiteiten die aangereikt worden. De wijze waarop deze activiteiten worden vormgegeven geven zicht op prestaties waar het kind toe in staat is.

Observeren van de peuters gebeurt continu maar wordt vastgelegd in KIJK op het moment dat de peuter drie jaar wordt en bij 3 jaar en 10 maanden (bij peuters met een VVE indicatie is er een derde moment, deze ligt rond 2 ½ jaar). Na deze twee of drie registratiemomenten van de ontwikkelingsgegevens volgen er 10 minutengesprekken met de ouder(s) door de mentor. De ouder(s) hebben de keus of zij daar behoefte aan hebben.

Belangrijk blijft om te beseffen dat kinderen in hun ontwikkeling verrassende sprongen kunnen maken en dat hun ontwikkeling deels onvoorspelbaar blijft.

De pedagogisch medewerkers kunnen lichte opvoedings- en ondersteuningsvragen van ouders rondom hun peuter beantwoorden. Tijdens het brengen en halen is er de mogelijkheid voor ouders om mededelingen te doen of vragen te stellen. Indien gewenst wordt met ouders een afspraak gemaakt. In elk leidstersoverleg (ongeveer eens per 6 weken) worden de VVE kinderen en kinderen waar zorgen over zijn besproken door leidsters onderling.

Indien daar aanleiding voor is, kunnen de pedagogisch medewerksters zorgdragen voor een gerichte signalering en doorverwijzing. Bij zorgen over een kind wordt dit met ouders besproken. Indien nodig wordt, met toestemming van ouders, de jeugdverpleegkundige ingeschakeld voor verdere hulp op maat. Ook is er de mogelijkheid om de coach VVE mee te laten kijken naar een kind om meer helderheid te krijgen over de situatie. Gegevens over zorgkinderen worden op papier vastgelegd. Indien ouders geen hulpverlening accepteren en het belang van het kind in gevaar komt, wordt met de coördinator overlegd wat de vervolgstap is.

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 14 van 17

Een keer per twee maanden komt een jeugdverpleegkundige naar de speelzaal toe en houdt een open spreekuur. Ouders kunnen hier gebruik van maken. Ook de pedagogisch medewerkers kunnen advies inwinnen. Ruim van tevoren wordt aangegeven wanneer de jeugdverpleegkundige langskomt.

Kinderen met een functionele handicap, medische problematiek of een lichte problematiek met betrekking tot de sociale integratie zijn welkom, mits er geen ingrijpende aanpassingen in de speelzaal behoeven te worden aangebracht. Voor het gehandicapte kind, maar ook voor zijn niet-gehandicapte groepsgenootjes kan samen opgroeien immers een verrijkende ervaring zijn.

Elk kind een mentor

Aan iedere peuter wordt een mentor toegewezen. Deze mentor is bij voorkeur de pedagogisch medewerkster die een peuter het vaakst ziet waardoor de ontwikkeling van de peuter goed gevolgd kan worden. De mentor is degene die het intakegesprek en vervolggesprekken voert en daarmee het aanspreekpunt voor ouder. Tijdens het intakegesprek wordt aan ouders meegedeeld wie de mentor is en is ook zichtbaar in het ouderportaal. Ook aan het kind wordt verteld dat de mentor iemand is waarbij het kind altijd terecht kan met vragen.

Kindermishandeling

De pedagogisch medewerkers hebben in oktober 2017 een cursus gevolgd met betrekking tot de Meldcode kindermishandeling volgens de richtlijnen Brancheorganisatie Kinderopvang.

3 Ouders

Olleke Bolleke beoogt voor de ouders een steun te zijn in de opvoeding van hun kinderen door de onderlinge contacten. Tijdens het halen en brengen is er de mogelijkheid om over hun kind te praten. Is de peuter jarig, dan zijn de ouders welkom om dit mee te vieren.

Wij vinden het van belang een goed en open contact met de ouders op te bouwen en te onderhouden.

Bij verschillen in beleving tussen pedagogisch medewerker en ouder wordt dit in het belang van het kind, bespreekbaar gemaakt met de ouder.

3.1 Contacten met ouders / ouderbetrokkenheid

Het eerste contact vindt plaats tijdens het intakegesprek. De pedagogisch medewerkers nodigen de ouders uit voordat een peuter daadwerkelijk op de peuterspeelzaal start. Wanneer de Kijk registratie van het kind is ingevuld, worden de ouders ook weer uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij vertellen we hoe de ontwikkeling het kind verloopt.

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 15 van 17

De ouders krijgen bij de intake een participatielijst mee. Hierop vullen ze in waarbij ze willen helpen. Bijvoorbeeld de was doen, helpen bij activiteiten of rijden tijdens een uitje.

We werken met de app Klasbord. Dit is een app (maar kan ook via de website) waarop wij berichten en foto's kunnen plaatsen. De ouders krijgen een code en kunnen hiermee inloggen en zo de groep(en) van hun kind volgen.

Een paar keer per jaar hebben wij een activiteit waarbij we alle ouders om hun medewerking en inzet vragen. Dit kan zijn iets maken voor de kerstbrunch, maar we hebben bij sommige thema's ook dat we tijdens het brengmoment met alle ouders en kinderen gezamenlijk een knutsel maken bijvoorbeeld.

Ouders kunnen de pedagogisch medewerkers vragen stellen en indien nodig een afspraak maken.

Ouders worden betrokken bij het schoonmaken van speelgoed en eventueel de speelzaal. Ook bij het organiseren van allerlei activiteiten kunnen ouders betrokken worden.

Ouders kunnen ook gevraagd worden om te helpen op een peutergroep of om vaste vrijwilliger op de groep te worden.

Er wordt van ouders verwacht dat zij actief deelnemen aan VVE-activiteiten. Middels o.a. het Boekenpret pakket (gestart in augustus 2015) worden de ouders betrokken bij de VVE-thema's. De peuters krijgen een voorleesboekje mee en de ouders een verwerkingsboekje om samen met hun kind te doen. De pedagogisch medewerkers houden in de gaten of ouders hier actief mee aan de slag gaan met hun peuter.

3.2 Meepraten en adviseren in de oudercommissie

Deze peuterspeelzaal beschikt helaas nog niet over een oudercommissie.

3.3 Klachtenregeling

De klachtenregeling staat op onze website beschreven en er kan een klachtenformulier gedownload worden. Uiteraard hopen we dat zodra er iets is of wanneer u het ergens niet mee eens bent, u dit eerst met ons wilt bespreken.

4 Externe contacten

4.1 Overdracht naar de basisschool

Wanneer peuters hun peuterspeelzaalperiode afsluiten, heeft de pedagogisch medewerker een eindgesprek met de ouder(s). Tijdens dit gesprek wordt het KIJKformulier met hierop beschreven de ontwikkeling van een peuter, besproken. Het formulier wordt door de pedagogisch medewerkers opgestuurd naar de basisschool waar de peuter naar toegaat. Uiteraard na goedkeuring van de ouders. De ouders ontvangen eveneens een exemplaar. Zij kunnen een kopie aan de BSO geven waar de peuter eventueel naar toe gaat.

4.2 Deelname aan de brede school

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 16 van 17

Onze speelzaal neemt deel aan het brede school overleg 'Sterrenbogerd Geldermalsen'. Naast de peuterspeelzaal nemen Christelijke Jenaplanschool De Morgenster, openbare basisschool D'n Bogerd en Kinderopvang/BSO KRBV deel aan dit overleg. De directeur is bij dit overleg aanwezig.

4.3 Consultatiebureau en CJG

De jeugdverpleegkundigen van het consultatiebureau zijn ons eerste aanspreekpunt. Een keer per 2 maanden houdt een verpleegkundige spreekuur op de speelzaal.

Ouders verwijzen wij eventueel door naar het CJG.

Procedure SPGG			
ID nr: 012	Versie: 6.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 17 van 17